

Beslut gällande undersökning om risk för betydande miljöpåverkan avseende detaljplan för fastigheterna LEVAR 2:79, Nordmaling kommun

Beslut

Bygg- och miljökontoret bedömer att den aktuella detaljplanen inte medför någon risk för betydande miljöpåverkan (BMP). Följaktligen bedöms en miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11 och 12 §§ miljöbalken (MB) inte vara nödvändig.

Skäl till beslut

Detaljplanen för fastigheterna Levar 2:79 m.fl. bedöms inte medföra en risk för betydande miljöpåverkan (BMP) baserat på den genomförda undersökningen och en sammanvägd analys av relevanta faktorer.

Planområdet berör inte några riksintressen, Natura 2000-områden, nationalparker, naturreservat eller andra skyddade områden. Det finns inga identifierade skyddade eller rödlistade arter inom området, och den biologiska mångfalden påverkas endast i mycket liten utsträckning, då marken huvudsakligen består av skog samt öppna gräsytor och kalhygge.

Delar av planområdet omfattas av strandskydd, vilket hanteras inom detaljplaneprocessen samt genom det utfärdade LIS-området. Vidare har ingen risk för skred, erosion eller översvämningar identifierats, då området ligger på fastmark (morän) och cirka 30 meter från vatten.

Trafikpåverkan förväntas vara begränsad, och inga betydande störningar såsom buller, ljus, damning eller vibrationer bedöms uppstå.

Planområdet ligger inom en befintlig bebyggelsestruktur, vilket innebär att den föreslagna utvecklingen harmonierar med den omgivande miljön. Planen är förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål och bedöms inte medföra någon risk för att överskrida miljö kvalitetsnormer för luft eller vatten.

Eftersom området inte ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp kommer enskilda VA-lösningar att krävas. En gemensam VA-lösning föreslås för att minska påverkan på naturen och vattenkvaliteten.

Detaljplanen tas fram genom standardförfarande. Ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bedöms vara nödvändig, då undersökningen visar att planens genomförande inte leder till betydande miljöpåverkan.

Samråd har skett med Länsstyrelsen i Västerbotten (datum 2025-02-06). Bedömningen har genomförts i enlighet med gällande lagstiftning och med stöd av miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966).

Utifrån dessa faktorer dras slutsatsen att genomförandet av detaljplanen inte medför risk för betydande miljöpåverkan och att någon ytterligare miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning inte är nödvändig.

Lagstöd

Enligt 5 kap. 1 § Plan- och bygglag (2010:900) ska kommunen, inom ramen för samrådet, undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska genomföras i enlighet med 6 kap. 6 § miljöbalken samt de föreskrifter som regeringen meddelat i anslutning till bestämmelsen.

Bilagor

- LIS-inventering, inkommen 2024-10-07-22
- Undersökning om risk för BMP, dat 2024-03-13-4

För

Bygg- och miljökontoret

Beredande: Jim Näslund, Byggnadsinspektör

.....

Beslutande enligt delegation: Anderas Nyman, Bygg och miljöchef

UNDERSÖKNING AV RISK FÖR BMP

Detaljplan för del av Levar 2: 79 m.fl., Nordmalings kommun

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra BMP (betydande miljöpåverkan). Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan antas uppstå ska undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i *Miljöbedömningsförordning*, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en MKB (miljökonsekvensbeskrivning). Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen.

Planens namn/beteckning

Detaljplan för del av Levar 2: 79 m.fl., Nordmalings kommun i Västerbottens län.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för bostäder med tillhörande gator och tekniska anläggningar.

Planområdet omfattar fastigheterna Levar 2: 53 och 2: 83, 2: 91 och del av Levar 2: 79, beläget i Byviken i Nordmalings kommun.

Aktuella fastigheter är i privat ägo.

Levar 2: 83, 2: 53 och 2: 91 ingår av plantekniska skäl.

Ortofoto, planområdet markeras ungefärligt med rött. Källa på underlagskarta: minkarta.lantmateriet.se 2023-09-08.

Sammanfattande bedömning	För att utreda om BMP kan antas har en genomgång av påverkansfaktorer genomförts (vilket redovisas i detta dokument). Detaljplanens genomförande bedöms sammanfattningsvis inte vara av den art och storleksordning som bedöms leda till BMP. En MKB (miljökonsekvensbeskrivning) för detaljplanen, där konsekvenser identifieras, beskrivs och bedöms behöver därmed inte tas fram för detaljplanen. De aspekter som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.
Planförfarande	Detaljplanen tas fram med standardförfarande och samråds därmed med en begränsad samrådsrets. Planförfarandet har valts då planen bedöms ha en begränsad allmän påverkan och är förenlig med kommuns översiktsplan.
Upprättad av	Catrin Vestman, AFRY.
Upprättad, datum	2024-03-11.

Särskilda bestämmelser

1. En särskild MKB för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas enligt 4 kap. 35§ plan- och bygglagen om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.

	Ja	Nej
Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken (A eller B-verksamhet), och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig*?		X
Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig* för detaljplanen?		X

**Kommentar:* Observera att det ska finnas en aktuell och tillräcklig MKB för verksamheten eller åtgärden. Tillräcklig bör bland annat innebära att MKB:n i det andra ärendet behandlar samma område som detaljplanen avser att omfatta.

2. Undantag från miljöbedömning enligt 6 kap 3§ miljöbalken: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.

	Ja	Nej
Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X

Kommentar: I förarbeten till lagstiftningen för miljöbedömning (prop. 2016/17:200 s.187) står det att undantaget inte är tillämpligt för en detaljplan som innebär att viss del av planområdet får tas i anspråk för totalförsvaret. Skälet till detta är att planen inte har som enda syfte att tjäna totalförsvaret.

Kravfaktorer

Ja på någon av punkterna innebär att detaljplanen kan leda till betydande miljöpåverkan - strategisk miljöbedömning ska därmed tas fram.

	Ja	Nej
Innefattar genomförandet av planen, programmet eller ändringen en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ miljöbalken (Natura 2000)?		X
Innebär detaljplanen förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § Miljöbedömningsförordning (SFS 2017:966).		X

Bedömning

För att utreda om planförslagets påverkan kan antas bli betydande har en bedömning skett med hjälp av en checklista.

Risk för negativ inverkan leder till att faktorn ska behandlas i planbeskrivningen.

Risk för betydande negativ inverkan leder till att faktorn dessutom ska behandlas i MKB.

	Ingen eller mkt liten risk för negativ inverkan	Risk för negativ inverkan	Risk för betydande negativ påverkan	Kommentarer
Berörs/påverkas skyddade områden:				
Riksintressen 3 och 4 kap mb	X			Planområdet berörs inte av något riksintresseområde.
Natura 2000 område	X			Nej
Nationalpark 7 kap mb	X			Nej
Naturresevat 7 kap mb	X			Nej
Kulturresevat 7 kap mb	X			Nej
Naturminne 7 kap mb	X			Nej
Biotopskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Generellt biotopskydd 7 kap mb	X			Nej
Djur- och växtskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Strandskydd 7 kap mb		X		Delar av planområdet omfattas av strandskydd och behöver upphävas.

Miljöskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Vattenskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Interimistiska förbud 7 kap mb	X			Inga kända
Områdesskydd enligt internationella konventioner (ramsområden, BSPA-områden, MPA-områden)	X			Nej
Landskapsbildskyddsområde	X			Nej
Naturvårdsavtal	X			Nej
Världsarv	X			Nej
Biosfärsområden	X			Nej
Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	X			
Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?	X			Under perioden 2000–2023 inga artskyddade eller rödlistade arter observerats i området.
Berörs/påverkas kulturmiljö?	X			Inga (kända) områden, fornlämningar eller objekt berörs.
Berörs/påverkas naturmiljö och/eller biologisk mångfald?	X			Mark som idag består av skog och öppna gräsytor/kalhygge tas i anspråk för bostäder. Påverkan på naturmiljö och/eller biologisk mångfald bedöms bli mycket liten då endast en mycket liten del tas i anspråk. De utpekade områdena bedöms inte hysa höga naturvärden.
Berörs/påverkas möjligheten till rekreation- och friluftsliv?	X			Nej
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?	X			Nej
Finns skred-/erosionsrisk och översvämningsrisk (beroende av klimatförändringar)?	X			Den västra planområdesgränsen planeras ligga cirka 30 meter från vatten och ligger inom fastmark (morän) enligt SGU:s grundläggande geologiska karta (1:100000). Området bedöms översiktligt inte ligga inom riskområde

				för skred, erosion och översvämning på grund av markbeskaffenhet och närhet till vatten.
Berörs/påverkas materiella tillgångar?	X			Nej
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	X			Nej
Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	X			Nej
Påverkas lokalklimatet?	X			Nej
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
buller	X			Nej
ljus	X			Nej
lukt	X			Nej
damning	X			Nej
elektromagnetiska fält	X			Nej
vibrationer	X			Nej
Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?				
buller	X			Nej
ljus	X			Nej
lukt	X			Nej
damning	X			Nej
elektromagnetiska fält	X			Nej
vibrationer	X			Nej
Påverkas stads- och stads-/landskapsbilden?	X			Mark tas i anspråk för bostäder. Landskapsbilden bedöms inte förändras nämnvärt då planförslaget bedöms harmoniera med omkringliggande bebyggelse och bli en naturlig förlängning av befintlig bebyggelse.
Påverkas sociala värden så som parker, grönområden,				Nej

lekplatser, friyta, tysta områden etc.				
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?	X			Nej
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?	X			Nej
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	X			Nej
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?	X			Nej
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?	X			Inga kända underökningar finns.
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	X			Nej
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?	X			Planen medger fler boende men påverkan bedöms inte öka på ett betydande sätt jämfört med dagsläget.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?	X			Nej
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?	X			Fler bostäder kan medföra ökad trafik. Hänsyn till detta ska tas i detaljplanen.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	X			Se redovisning i kapitel <i>Miljömål och miljö kvalitetsnormer</i>
Påverkas miljö kvalitetsnormer?	X			Nej, se även redovisning i kapitel <i>Miljömål och miljö kvalitetsnormer</i>
Påverkas hälso- och folkhälsomål?	X			Nej
Sociala konsekvenser/barnperspektivet	X			Barnperspektivet ska beaktats vid framtagandet av detaljplanen. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra några särskilda konsekvenser för barn eller unga.

Förenlighet med gällande kommunala planer	X			<p>Större del av planområdet omfattas inte av detaljplan. För det södra området finns en gällande detaljplan (<i>Levar 3: 18 m.fl., 1979-10-31</i>). Inom det aktuella området regleras marken för park och gata.</p> <p>Planområdet är utpekad i <i>Tillägg till tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende strandskydd, LIS, 2023</i> som utvecklingsområde för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.</p> <p>Planförslaget bedöms förenligt med gällande kommunala planer.</p>
---	---	--	--	--

Miljömål

Syftet med de miljöpolitiska målen (*prop. 2004/05: 150*), totalt 16 stycken (redovisas i tabellen nedan) är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Detta ska ske utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Länsstyrelsen har uppdraget att samordna det regionala arbetet för att uppnå de svenska miljömålen. Arbetet sker i samarbete med kommuner, näringsliv, frivilliga organisationer och andra aktörer för att miljömålen ska få genomslag i länet och miljön ska bli bättre. Länsstyrelsen följer också upp hur miljöarbetet går. Aktuellt läge går att läsa på miljömålsportalen (www.miljomal.nu).

Västerbottens läns miljömål (2014-2020) motsvarar i stort de nationella miljö kvalitetsmålen med preciseringar, förutom etappmålen om utsläpp av växthusgaser. De har anpassats regionalt med ett övergripande utsläppsmål samt sex sektorsspecifika utsläppsmål för samhällssektorerna transporter, energiförsörjning, industriprocesser, jordbruket, arbetsmaskiner samt avfall och avlopp.

Samtliga miljömål och planens bedömda inverkan på dessa:

Miljömål	Planens inverkan
1 Begränsad klimatpåverkan	±
2 Frisk luft	±
3 Bara naturlig försurning	x
4 Giftfri miljö	x
5 Skyddande ozonskikt	x
6 Säker strålmiljö	x
7 Ingen övergödning	x
8 Levande sjöar och vattendrag	x
9 Grundvatten av god kvalitet	±
10 Hav i balans samt levande kust och skärgård	±
11 Myllrande våtmarker	±
12 Levande skogar	±
13 Ett rikt odlingslandskap	x
14 Storslagen fjällmiljö	x
15 God bebyggd miljö	±
16 Ett rikt växt- och djurliv	±

Förklaringar

+ positiv påverkan	++ mycket positiv påverkan
- negativ påverkan	- - mycket negativ påverkan
± obetydlig positiv eller negativ påverkan	x ingen påverkan

Kommentar: Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka något av miljömålen på ett betydande negativt sätt. Området ingår inte i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Gemensamma lösningar kommer att säkerställas.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN FÖR UTOMHUSLUFT

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Tillkommande trafik bedöms bli obetydande i sammanhanget. MKN riskerar därmed inte att överskridas på grund av detaljplanens genomförande.

MKN FÖR VATTENFÖREKOMSTER

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2016 om (nya) MKN, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för åren 2016-2021. Beslutande MKN innebär kortfattat att alla ytvattenförekomster ska uppnå eller behålla hög eller god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus samt att alla grundvattenförekomster ska uppnå eller behålla god kvantitativ status och god kemisk grundvattenstatus (om inte undantag har meddelats). Yt- och grundvattenstatusen får generellt inte försämrats.

Inget av distriktets vatten uppnår god kemisk status till följd av storskalig och långväga spridning av kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE, används bland annat som flamskyddsmedel), vilka sprids till miljön via läckage från varor, avfallsupplag med mera. Bortsett från dessa är det ett femtiotal vattendrag, sjöar och kustvatten som inte uppnår god kemisk status på grund av påverkan från olika tungmetaller och tributyltenn (TBT).

Vattenkvaliteten är överlag god inom distriktet, men vissa utmaningar finns att särskilt ta hänsyn till i samband med samhällsutvecklingen:

- Fysiska förändringar, exempelvis utvinning av energi, vägar, ökad produktionen inom jord- och skogsbruk som påverkar vattnen negativt. Fysisk påverkan är den vanligaste orsaken till att god ekologisk status inte nås i distriktet.
- Läckage av metaller och sura ämnen från sulfidjordar i kustområden, beroende av bland annat bearbetning och dikning.
- Storskalig påverkan från areella näringar, exempelvis genom gödsling, utdikning, ökad instrålning vid avverkning samt effekter från körskador i marken.
- Vattentäkter som saknar vattenskyddsområde eller där föreskrifter och skyddsområdets avgränsningar behöver revideras. I Bottenvikens vattendistrikt är det bara drygt 10 % av de allmänna vattentäkterna som har fullgott skydd.

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster (www.viss.lansstyrelsen.se, 2018-02-01):

Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Nordmalingsfjärden	SE633043-193300	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvatten-status med undantag av Antracen, kvicksilver/kvicksilverföreningar, Dioxiner/dioxinlika föreningar, Tributyltenn föreningar och bromerad difenyleter.	Miljögifter, flödesförändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas.

Området ingår inte i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA). Det finns en vattenanläggning öster om planområdet vilket sköts och ägs av Nyviks Samfällighetsförening, vilket, Levar 2:53, 2:83 och 2:91 ingår i. Det är inte möjligt att koppla på fler fastigheter.

Planområdet avses inte införlivas i verksamhetsområdet för vatten och avlopp och därför kommer enskilda VA-lösningar att krävas vid ett genomförande. Nordmalings kommuns inriktning är att vid större exploateringar för områden där detaljplan krävs ska gemensamma lösningar anläggas. Tillkommande fastigheter avses anslutas till en gemensam VA-anläggning och bilda en samhällsförening istället för enskilda anläggningar, vilket minskar intrånget på naturen.

MKN FÖR HAVSMILJÖN

Inget vatten som påverkar kustvatten/MKN berörs av aktuell utveckling.

MKN FÖR FISK- OCH MUSSELVATTEN

Ingen vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning (*NFS 2002:6*) finns eller berörs av aktuell utveckling.

MKN FÖR OMGIVNINGSBULLER

Enligt *Förordning om omgivningsbuller (2004:675)* ska omgivningsbuller kartläggas och åtgärdsprogram upprättas för vägar och järnvägar inom kommuner med fler än 100.000 invånare eller från vägar med en trafiktäthet på mer än tre miljoner fordon per år. Därtill ska strategiska bullerkartor tas fram som visar bullersituationen under det närmast föregående kalenderåret. Även de kommuner som inte berörs av bullerförordningen bör redovisa i översiktsplanen var infrastrukturen innebär problem med buller. På detta sätt ges tidiga signaler kring var det krävs varsamhet eller särskilda åtgärder i detaljplaneringen. Med förordningen infördes även en miljö kvalitetsnorm för buller. Målet är att sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

Förordning om omgivningsbuller gäller inte för Nordmalings kommun. Buller ska ändå hanteras i detaljplanen. I *Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:2016)*, vilken tar stöd i 9 kapitlet miljöbalken (skydd mot olägenheter för människors hälsa) redovisas riktvärden för buller utomhus för vägar vid bostadsbyggnader som ska tillämpas vid detaljplaneläggning, bygglov och förhandsbesked. Utmed det statliga väg- och järnvägsnätet tillämpas riktlinje *Buller och vibrationer från trafik på väg och järnväg (TDOK 2014:1021)*. Den innehåller riktvärden för buller och vibrationer och bygger på de riktvärden för buller som riksdagen beslutat om för bostäder vid nybyggd eller väsentligt ombyggd infrastruktur. Ljudnivåer inomhus preciseras i sjunde avsnittet i Boverkets byggregler, BBR. För nybyggnation eller ändring av byggnad ska ljudnivån inomhus klara kraven i BBR oavsett var byggnaden är placerad och oavsett ljudnivån utomhus. Utöver reglerade riktvärden finns flertalet vägledning avseende buller, exempelvis industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder (Boverkets rapport 2015:21).

Ljudnivåer inomhus preciseras i sjunde avsnittet i Boverkets byggregler, BBR. För nybyggnation eller ändring av byggnad ska ljudnivån inomhus klara kraven i BBR oavsett var byggnaden är placerad och oavsett ljudnivån utomhus. BBR om ljudklassning av lokaler ska gälla. Som lokaler räknas vårdlokaler, förskolor, fritidshem, undervisningsrum i skolor samt arbetslokaler avsedda för kontorsarbete, samtal eller liknande.

Eftersom Nordmalings kommun har färre än 100 000 innevånare och någon större väg inte berörs, finns det inte något formellt krav på bullerkartering. Det finns därför inte heller några beslutade miljö kvalitetsnormer.

De förändringar som planförslaget medför jämfört med dagens situation ska beskrivas i planhandlingarna.

Detaljplanen bedöms inte innebära någon bullerproblematik.

PM

LIS-INVENTERING HARNÄSET-BYVIKEN-
HARNÄSUDDEN, NORDMALINGS KOMMUN

KONCEPT
VÄLJ DATUM

1 INLEDNING/METOD

Tyréns AB har på uppdrag av Nordmalings kommun gjort en naturinventering av ett potentiellt LIS-område (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Inventerat område ligger på norra sidan av Nordmalingsfjärden och utgörs av en strandsträcka mellan Harnäset och Harnäsudden. Inventeringen innefattar bedömning av naturvärden och friluftsvärden inom strandskyddsområdet.

Fältbesöket gjordes den 1 oktober 2020 av biolog på Tyréns AB. Inventeringen gjordes enligt metod i skriften "*Bedömningsgrunder för stränders naturvärden – översiktlig vägledning för inventering av stränders naturmiljöer i Västerbottens län*". Områden klassas som *triviala*, *hänsynskrävande* eller *skyddsvärda* med avseende på naturvärde och friluftsvärde.

Innebörden av respektive klassning:

Triviala - Landsbygdsutveckling i strandnära lägen är möjligt. Vid alla stränder ska dock alltid en skyddszon mot vattnet lämnas fri från bebyggelse.

Hänsynskrävande - Områden som har natur- eller friluftsvärde och där hänsyn måste tas. Genom att göra skyddsanpassningar och säkerställa en väl tilltagen skyddszon är exploatering möjligt.

Skyddsvärda - Inom områden som är skyddsvärda finns naturvärden eller friluftsvärden som inte tål exploatering.

2 NATUR- OCH FRILUFTSVÄRDEN INOM STRANDSKYDDSZONEN

2.1 NATURINVENTERING

Vid inventeringen påträffades partier som klassas in som triviala, hänsynskrävande samt skyddsvärda. Delar som bedöms som hänsynskrävande eller skyddsvärda beskrivs mer ingående under kap. 2.3 *Naturvärdesbeskrivning*. Hänsynskrävande och skyddsvärda partier redovisas även på kartan i figur 1. De områden som klassas som triviala har inte markerats då de utgör kvarstående del av området. Viktigt är dock att komma ihåg att även icke utpekade stränder fortfarande har ett visst naturvärde som övergång från terrester till limnisk miljö (övergången från land till vatten) även fast områdena är påverkade av skogsbruk och bebyggelse.

En LIS-inventering är en översiktlig inventering baserad på biotoper och påverkansgrad, ingen detaljerad artinventering har genomförts. Endast landområdena har inventerats, ingen inventering har genomförts i vattnet. Bebyggd tomtmark har inte heller inventerats.

Figur 1. Karta över utpekade områden från LIS-inventering. Gult område utgör inventeringsområdet.

2.2 GENERELL BESKRIVNING

Aktuellt inventeringsområde utgörs av strandsträckan mellan Harnäset och Harnäsudden. Området utgörs av havsstrand med intilliggande skogsmark. Stora delar av skogsmarken är hårt brukad med låga naturvärden. Kring befintlig bebyggelse är skogen och stranden till stora delar trivialiserad med röjd strandskog och mindre muddringar/småpirar. Inventeringsområdet upplevs generellt väldigt påverkat av bebyggelse och verkar främst nyttjas av bosatta, därav bedöms området inte nyttjas i så hög grad av det rörliga friluftslivet. Några partier skiljer dock ut sig och bedöms ha högre värden ur framförallt naturvärdessynpunkt, dessa beskrivs mer ingående nedan.

Enligt Artportalen (utsökning 2020, avseende åren 2000-2020) finns inga arter rapporterade från landområdena inom inventeringsområdet. Kopplat till vattenmiljön utanför stranden finns dock ett stort antal fåglar samt ett antal vattenväxter rapporterade enligt Artportalen. Enligt Naturvårdsverkets karttjänst "Skyddad natur" finns ett område utpekad sedan tidigare i norra delen av utredningsområdet (Byviken). Det utgörs av en skoglig nyckelbiotop utpekad av Skogsstyrelsen för sina värden som strandskog/landhöjningsskog (se figur 2). Den utpekade nyckelbiotopen sammanfaller med det område som klassats som skyddsvärt vid inventeringen.

Figur 2. Utklipp från kartverket "Skyddad natur" (Naturvårdsverket, 2020). Det rödmarkerade området utgör Skogsstyrelsens utpekade nyckelbiotop.

2.3 NATURVÄRDESBESKRIVNING OCH BEDÖMNING

2.3.1 DELAR MED TRIVIAL MARK (LÅGA-VISSA NATURVÄRDEN)

Stora delar av inventeringsområdets landområden utgörs av trivial, kraftigt påverkad natur på grund av skogsbruk (figur 3) och bebyggelse. Längst ner i sydöstra delen av inventeringsområdet finns en kraftigt exploaterad yta som utgörs av hamn med trivial karaktär.

Figur 3. Hyggesmark.

Stränder har alltid ett visst naturvärde som den speciella miljö det är där terrestra och limniska ekosystem möts, så länge de inte är fullständigt exploaterade såsom en betongkaj eller liknande. Inom aktuellt område bedöms alla strandpartier ha ett visst naturvärde (förutom den hårdgjorda hamndelen i öster). Delar är dock mer eller mindre påverkade av bebyggelse, mindre pirar och skogsbruk. Den längsta orörda strandsträckan mellan Byviken och Harnäsudden utgörs av fragmenterad smal block/stenstrand (figur 4), där strandskogen ovan till stor del är gallrad/borthuggen till förmån för utsikt vid bebyggelse. I vissa delar finns ung lövbård och partier med vide. Vid hyggen har endast en smal trädremsa lämnats närmast stranden. Där det finns kvarlämnad strandskog är det viktigt att spara den som en skyddszon mot vattnet.

Figur 4. Smal block/sten-strandremsa med vissa naturvärden knutet till strandmiljön, men med främst brukad skog/bebyggelse av trivialare karaktär ovanför.

2.3.2 SÄRSKILT HÄNSYNSKRÄVANDE OCH SKYDDSVÄRDA MILJÖER

Följande områden som beskrivs nedan bedöms vara särskilt hänsynskrävande eller skyddsvärda, se figur 1.

Område 1: Skyddsvärt

Byviken utgör inventeringsområdets nordligaste del och har bedömts som skyddsvärt då viken hyser höga naturvärden knutet till landhöjningsskog och mynningsområde (figur 5-6). Området närmast vattnet utgörs av ett stort vassbälte. Skogsmarken tar sedan vid och utgörs av landhöjningsskog med vide och alskog närmast vattnet, för att sedan övergå till granskog längre in på land. I alskogen finns gott om stående död ved. Granskogen hyser även inslag av äldre lövträd. Flera av de äldre och döda björkarna hyser fnöskticka. Det finns gott om död ved i olika nedbrytningsstadier och hänslav på träden. Undervegetationen utgörs främst av harsyra och blåbärsris. Området sammanfaller med Skogsstyrelsens utpekade nyckelbiotop.

Intakta landhöjningsskogar med naturlig succession från vide, till alskog till granskog är viktiga att bevara. Mynningsområden är ofta viktiga biotoper bland annat som uppväxtområden för fisk. Byviken är troligen värdefull för fågel också, vilket ett stort antal rapporter om fågel knutet till vattenmiljön indikerar (Artportalen, 2020).

Figur 5. Vassbälte i Byviken.

Till vänster: Alstrandskog. Till höger: Landhöjningsgranskog.

Figur 6.

Område 2: Hänsynskrävande

Strandområdet utgör en något bredare öppen strandremsa med örter och gräs såsom Topplösa och vass (figur 7). Området har bedömts som hänsynskrävande.

Strandområdet är inte lika påverkat av skogsbruk och bebyggelse som omgivande mark då stranden är naturligt bredare och öppnare här. Viss påverkan finns och det drar därför ner klassningen. Stranden är flack och lite långgrund med block och sten. Området är variationsrikt och präglas av naturliga störningsprocesser (utifrån dess utsatta läge) såsom vind, vågor och isskav. Vilket ger förutsättningar för mer konkurrenssvaga arter då naturliga processer håller stranden öppen. I västra delen är skogen ovanför stranden borthuggen men i östra delen finns ett parti med landhöjningsskog kvar, dock är den till viss del påverkad och övergår snabbt i mer brukad skog. I den delen noterades den fridlysta arten Revlumner, som är en vanlig skogsmarksart i norra Sverige.

Figur 7. Naturligt öppen, flack blockstrand med gräs och örter.

Område 3: Hänsynskrävande

Detta strandparti är en av få sträckor längs den smala strandremsan mellan viken och udden där det finns intakt skog ovanför stranden under en längre sträcka (figur 8). Skogen är förhållandevis ung och håller inga högre värden i sig men dess funktion som övergång mellan hav och land är viktig, framförallt längs en så pass fragmenterad strandsträcka i övrigt. Strandpartiet med dess närmsta strandskog bedöms därför som hänsynskrävande. Stranden är stenig/blockig med partier av vass, vartefter det finns en smal, ung vide- och albård som sedan övergår i den i övrigt ganska unga granskogen.

Figur 8. Smal strandremsa med yngre albård och granskog ovan.